

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

165. szám.

Pest, september 23. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest september 23.

Az olvasó a következő cikkekből látni fogja, miként vagyunk e perczen politikal láthatárunkkal.

Mindenek előtt azon bocsássunk előre egy eszmét. Mondjuk ki, minő válasz fal létezik a politikai színvonalra felkerekedett liberális párt között, a mellyért még az elhatározó perczen sem lehet a magyar tökéletes egységben.

Két eszme uralkodik.

Batthyániék azt akarják, hogy Magyarország maradjon Austriával szoros egybeköttetésben, de tartsa meg sértetlenül a martiusi törvényeket.

Kossuth párt szinte nem beszél Austriától elválásról, azonban oda igyekszik, hogy új alkotmányunk biztosítéka ne függjön egy harmadiknak kegyes jóakarától.

Igen, legyen hiv a magyar a habsburgi házhoz, ügyeinket azonban lithon úgy rendezzük el, hogy egy akár szeszélyes akár gyenge király miatt jogaink veszélyeztetve ne legyenek, úgy hogy miként a valódi alkotmányos országokban szokott, a király koronáját koczkiatassa, ha törvényeink ellenében áruló merné lenni.

Ez tán egykor merész eszmének látszott volna, de ma már közönséges. Micsoda alkotmány is volna az, melly egyes ember akarata miatt azonnal megsemmisíthető volna.

Hiszen az alkotmányos élet gyakorlata abban áll, hogy az ország kormányzása még a kisebb részletekben is a népképviselőitől függjön—hogy ne függne tehát magának a legsarkalatosb törvénynek elrendezése és biztosítása.

Furcsa lenne például a vadászati törvényeket nem akarni a fejedelem önkényes elhatározása alá bízni, arra pedig joga volna a fejedelemnek, hogy magát az alkotmányt megsemmisítse.

Batthyániék pedig épen így tesznek. Ők minden módon lehangelik, lesimitják mind azon jelenségeket, mellyek tényezők lehetnének arra, hogy Magyarország önerejével, mint alkotmányos haza, fentarthassa magát.

Ott vannak a példák. Az olasz ügy, schwarzgelb katonasállítás törvény, s a sorkatonaság hozánk átjöttének meggátlása, mind ez arra vezet, hogy Magyarországnak jogai védelmére más biztosítéka ne legyen, mint a királyi szó szentsége, s az eskü. —

Ezek pedig, miképen látjuk, ugyancsak csekély dolgok, a király adott szavát csak olly könnyedén változtatja meg, mint egy tréfas hölgy, ki az álarzás bálban, másnap estvére egy ifjúnak rendez vous-t ígért.

Renyit számíthatunk a mai világban a királyok szavára! És pedig a nemzet létezése vagy nem létezése kérdésében szegte meg a király adott szavát.

Pest, september 23.

Tegnap a mint lapjaink sajtó alá kerültek értesültünk, hogy a duna melléki táborot illetőleg igen sokban a leghibásabban voltunk informálva.

Azt mondtuk, hogy erők csekély, helyzetünk rossz. Ez a szó teljes értelmében alaptalan beszéd volt.

Századok óta nem volt a magyarnak olly lelkes és bátor hadserge, mint éppen e pillanatban. De kezdjük a történeteket az elején.

Jellachich beütése alkalmával egy kis hátrálás, megastán egy rá következett félreértés (!) következtében sergeink Keszthely elibe állottak.

Ott a szellem megváltozott. A tiszték a derék Bubna körül összegyülekezvén, elhatározzák, hogy az ellenséget tovább jönni nem engedik.

Jellachich ekkor előnyomulásának rögtön más irányt adott.

És a helyet, hogy a Balaton nyugoti partja felé folytatná útját, hirtelen tört elő a keleti partokon s egy pár nap alatt előrei már Siófokon mutatkoznak.

Nem nehéz combinálni, miért. Az ellenség mind a két reményében, mellyre biztosan számított, rettenetesen megcsalatozott. Azt hitte, hogy a nép mellé áll, s hogy a sorkatonaság, ha nem is fogna mind vele tartani, de ellenére ugyan semmit sem teend.

E csalatkoztában előtte nem volt más út, mint vagy szégyenteljesen visszavonulni, vagy egy rohanó indulóval itt Pesten teremni.

Ez ntóbbi terv igen kalandszerű, azonban ez illik egy olly vezérhez, mint Jellachich.

Azonban az exbán újra csalódott, a magyar hadsereg a Balaton nyugoti partján hasonló sebességgel Veszprómen keresztül jő Kenesén a Balaton legfensőbb pontján át halad, s Lepcsényben az ellenség útját elállja.

A két tábor tegnap szemközt nézett egymással. —

Tekintsük körül.

Az ellenség bir legfeljebb hét, nyolcz ezer rendes katonasággal, azonban, mint a kanizsaiak bizonyítják, s a néhány elfogott horvát vallja, csak az első sorban vannak jóra való legények, a többiek, vagy öregok, vagy igen fiatalok, mert a java Olaszországban van.

A többi e helyen, mintegy tízezer csupa piszkos csöcselék.

A magyar tábor ellenkezőleg egy dicső lelkes sor. — Főerők a huszonkét escadron huszár, melly a mezőn egy végtelen seregnek látszik.

Van egy bataillon Vasa, egy bataillon Erneszt gyalogságunk.

A sorkatonasági legénység az utolsóig foltette a magyar nemzeti cocardát, s alig várja, hogy a nemzet- és szabadság-ellenoivel megküzdhessen.

Tüzereink magyarok, vagy ollyan németek, kik magyar vezérlet, és magyar felügyelet alatt állnak.

Van ezenkívül két bataillon teljes számu honvéd csapatunk, ott vannak a borsodi önkénytesok, az Ivánka parancsnok hadserege, ezalatt oda értek a magyar zászlóra esküdtött Prinz von Preisen bataillon, a Zrinyi csapat, a Pápára gyülekezett tábor szám szerint legalább huszonöt ezeren.

És vitézeink egy szízzel és lélekkel a csatát várják.

Pest september 24.

Seregeink szerencsés helyzetének hírére a fővárosban a tegnapi est igen derűtlen folyt le. Mindenki arról beszélt miként sültfel tervével a camarilla s miként van Kossuth Lajosnak igaza abban, hogy Jellachich támadása a magyarnak a készített szolgálás helyett még a tiszta szabadságot és nemzeti függetlenséget fogja meghozandni.

És mindenki nyugodtan tért haza.

Ma reggelre azonban oly hírek lepték meg füleinket, melyre az ember nem tudja örvendjen-e, vagy szomorúságot érezzen.

Az éjjel István nádor a táborból megérkezett. Ugy beszélték, hogy a herceg a balatoni gőzösen Jellasicsal békealkudozás végett, egybetalálkozott volna, ez azonban nem igaz, még pedig mint mondják akként nem igaz, hogy Jellasics volna az, ki a találkozást elfogadni nem akarta.

Reggeli tíz órakor a képviselők házában hallottuk a második újságot, hogy a nádor még hajnalban Bécsbe utazott.

Halljuk tovább.

A képviselők házában az ülés megkezdetik a jegyző könyv felolvasása után Ferdinand király István kedves öccséhez írt német levele tételt közzé, mely legkegyelmesebb kéziratban atyailag felszólítatik az ország, hogy a híres osztrák memorandum elvei szerint kezdenők meg már az alkudozást.

Hallod magyar, hallod táblabíró, pénz, had, kereskedelmi és külügyi ministeriumaid Bécsbe készülnek, szállást rendelendők a többieknek.

Hallod-e magyar, neked alkudozást ajánlanak. Visgáljuk meg egy kicsit, ki az, ki itt alkudozni akar.

Hát először is a gyöngyvírdg camarilla, mely a király nevét oda veti egész Europa botrány-piaczára.

Alkudozást ajánl nekünk az, ki az 1848-iki III. törvénycíkket sanctionálta, ki Jellasicset proscibálta, törvényeinkre megesküdt, s az utolsó perczen a lázadó bánt a hívségtelenség büne alól felmentvén, őt kedves bánjának s leghivebb emberének nevezte.

Már hiszen mi, a mennyire csekély tehetségünk megengedi, ez időtáiban Ferdinand mellett constitutionalisták volnánk, következöleg tudjuk kötelességünket, hogy úgy írjunk, miszerint magára a királyra ezzel még a gyanúsítás árnyéka se essék.

Hanem a mi igaz az igaz. A király egymásután adja ki a ministeri ellenjegyzés nélküli igen csókolnivaló kéziratokat, melyek teljesen törvénytelenek lévén, azok ellen, mintegy utcára kapott úrkára, mindenki elmondhatja lelke meggyözdődését.

És el is mondjuk, hogy azokkal, kik mint a szél fúj, majd feketét, majd fehérét mondanak, nagy ostobaság volna alkudozni.

Mit neveznénk alkudozásnak, mit az alkudozás után következett szerződésnek? Mert kell-e a világon ünnepélyesb szerződés, mint maga a törvények szentesítése — és meg akarja-e azt tartani?

Aztán olyan emberekkel álljunk mi szóba, kik minket egyezkedni hínak s ugyanakkor egy harminczötezerből álló tudatlan sereget küldenek be hozzánk, katonaságainkat elcsábítani igyekeznek, váraink vezéreit a magyar törvény ellenére, a ministerium iránti engedelmességi kötelességtől felmentik?

Nem úgy verik a cigányt német sógor.

Hanem reméljük, hogy kelmetek másként beszélendnek, ha meghallják, hogy sergeinket néhány nap alatt kiteremtették, Lepsényben az ellenségnek utját állottuk.

Magyarok akkor ereszkednétek alkudozásba, midőn három század óta először tudatok erőt mutatni.

Azok, kik most alkudozni akarnak a haza szabadságának sirját fogják megásni, mert tanuljuk meg, hogy az ellenség csak akkor kér valamit, midőn látja hogy azt el nem veheti.

Jaj neked táblabíró, ha azt gondolod, hogy azon esetben, ha Jellasics a népet elcsábíthatja, ha a sorkatonaság az ellenséghez megy által, a bécsi kormány egyezkedésekről beszélne. Jaj neked, ha így gondolkozol!

Nagy volt a leczke a két utolsó bécsi küldöttség alatt, ha még ettől sem nőtt be a fejünk lágya, isten bizony nem érdemeljük meg, hogy a levegőt szivjuk.

Pest september 23.

Furcsa dolgokat beszélnek, mely ha beteljesednék még furcsább volna.

Az bizonyos, hogy az osztrák camarilla elhatározta magában, hogy a magyart tönkre tegye: erre nézve nincs előtte semmi eszköz, melyet fel ne akarna használni, legyen az becsületes, vagy nem becsületes.

Ausztria ellenünk nyílt harcot visel, csak hogy még mellék útskon jár, de ha bekezdődnek az ágyulövések, álarcz nélkül fog a csatába közbe szólni.

És miként tehetendi ezt legkönnyebben?

Csak úgy, ha egy reménytelen perczen Bécsből gőzösökön s vontató hajókon itt köztünk terem, még pedig csak úgy könnyedén egy egy bagnetos puskával mintegy nyolcz tizezeresekön.

És erre nem hiányzanak már némi jelenségek.

A Dunán naponta fogynak a gőzösök. A Komáromi vár fölé patvarkodások is azt gyaníttatják, hogy az osztrák maga számára tisztán és szabadon akarja a Dunát tartani.

Mindenki átlátja, hogy nekünk Bécs felől a Duna nagy gyenge oldalunk, holott a természet e méltóságos folyamot arra adta, hogy nemzeti életünk főletere legyen.

E gyengénket ellenségeink ismerik, s maguk részére használatlanul oda hagyni nem fogják.

Azért lássunk egy ujnyival odább az orrunknál és tegyünk a mit tehetünk.

El kell zárunk rögtön a Dunát.

A szakértőknek nevetséges volna tanácsot adnunk.

A Duna több helyen folyik egy darabban, ott van például Visegrád környéke, hol a partok megerősítettvén, néhány ágyuval a hajók átjövését tökéletesen meg lehetne akadályozni.

Pest, september 23.

Nézzünk körül.

Minden körülményeink közt híven megőrzött hitünk: hogy a magyarnak csak úgy lehet élni, ha senkire, mint önmagára támaszkodik, ha ügyének diadalára magán kívül — feltétlen — szövetségest nem vár.

És ezen állításunk támogatására bizony nem szükség példákat keresnünk, a támokok minden — ki előtt világosan állanak.

Ugyan nézzünk akár merre, nem támadt e fel ellenünk minden érdek, melytől — épen azért — csak saját szabad függetlenségünkhez kapcsolva hihetjük biztosítottaknak — közremunkálást vártunk.

Nézzünk bár merre, és látni fogjuk, hogy itt és amott is emeli követelő fejét egy népfaj vagy vallásfelekezet, vakon és könyelműleg híven eljöttnek az időt, melyben a szorongatott honból valamit kicsikarhasson — melyre pedig igazságos és egyszerű kívánatait illetőleg oka nincsen is — s nem gondolva meg, hogy külön válva, elszakadva ügyünkől, vagy tán éppen ellene szövetezve, igenis elvérezhetünk leigáztathatunk külön külön, közös és az ő vakságukat jól felhasználni tudó elleneink által, de győzni, tőlünk elváltan szabadságukat kívívni soha nem foghatnak.

De éppen mivel látjuk a minden oldalról önnérdek kislelkü követeléseit, éppen mivel felülről csak hitszegést és árulást tapasztalunk naponként s így e nemzet sem jobbról sem balról sem alulról sem felülről segélyt és támogatást nem várhat, valahára magába kell térnie s ketté vágva a habozás és simogatás fonálát, mellyel eddigelő magát vezetteté, elvetve amaz eleinte szívből jött, de a fogadás és köszönet módja által elhidegülni kényszerített hűség alkalmatlan és mozgásaiban gátló kötelekeit, tenni úgy, miként egy ellenektől körülvet nemzetnek — mely győzni akar — tonni kötelessége.

Minket — megvalljuk — rég nyomott ez affektalt dynasticus hűség és monarchiai ragakodáshoz simulásnak magunkra rott kényszerű kötelessége, s — istenünkre mondjuk — nem tudjuk, miért bolondítottuk mi oly régen magunkat miért olvasóinkat!

Avagy nem áll e mindenki előtt — a szem-szurásig tisztán, hogy a schönbruni dynastia velünk szemben vagy rossz akratu vagy tehetetlen vagy mind kettő. Már hogy ennek ki oka, a dynastia maga e vagy környezői abban nekünk nem sok hasznunk van.

Álljon-e e lényeknek bár mellyike — mi úgy hiszünk józan fejjel tagadni nem lehet — nekünk illy dynastia csak vesztünket okozza.

Azért mi nyíltan kimondjuk, hogy e hon nyugalmát és szabadságát csak akkor hiszük kívívhatónak, ha a nemzet magát a schönbruni dynastiától függetlennek declarálja.

Ha Ferdinand vagy öccse vagy valamelyik rokona magyarok királya akar lenni, tessék Budára a magyrok fővárossába jönni, ha magyar királyi jövedelmet ohajt huzni, tessék e jövedelmet az országban elkölteni, szóval ha Magyarország fejedelme kíván maradni lakjék itt állandoul és folytonosan.

Igy tán el fogja feledni a nép, mennyi szenvedést kelle kiállani tronusáhozi botor hűsége miatt.

Ha pedig ezt nem akarja, akkor . . . akkor . . . de várjunk még egy pár napot.

Csernátoni.

Ülés a képviselők házában

sept. 22. d. a. 4 órakor.

A reggeli ülést el kellett oszlatni, mert nem volt elegendő tag jelen, s érvényes szavazás nem történhetett.

De hát, hogy történhetik az meg, hogy nincsenek elegendő számmal jelen a képviselők? Kérde talán fejcsoválva a vidéki olvasó, hiszen épen azért küldtük őket oda, hogy a tanácskozásban részt vegyenek.

Jaj drága vidéki uraimék! Be rettenetes csatlódásban élnek önök, ha azt hiszik, hogy a mai világ embere azt cselekszi, a mit reá biznak.

Lássák önök: Mészáros Lázárt azért küldték Szenttamáshoz, hogy azt rögtön ostrom alá vegye; s lám ő azt eszeágában sem veszi; inkább azon gondolkozik, hogy majd akkor a mostani vorrathban lévő nem tudom hány százezer ágyúgolyó elfogy, sült vagy főt kőfőcczel lehet-e sikeresebben lödözni.

Teleki Ádámot azért küldték a Drávához, hogy Jellacsichot át ne bocsássa, ő pedig csak azért is visszahústa egy rakás mértéktelenségre seregét, kocserdjét még mályokban dugta a tőkbe, s puskáiból tán még a töltést is kiszedette, csak hogy valahogy a horvátok átkelését még történetesen se akadályozhassa.

Az új ministerium névsorát azért küldték fel a királyhoz, hogy erősítse meg, ő pedig csak azért sem teszi. Mikor mellettünk kellene valamit írnia, akkor beteg, karját sem bírja, a lieber Jellacsichnak pedig még tán a quartély czéduláit is maga kezével írja.

Deputatiót azért küldtünk a német országgyűléshez, hogy mint afféle jó szomszédok szorítsunk már egyszer baráti kezet, s kívánjunk egymásnak jó reggelt közösen a kivított szabadsághoz. Ámde a deputatusok még csak besem kukkantak közülük, mert a gyertyabeles tótok orruk előtt becsapták az ajtót.

Micsoda hát a nyájas olvasó, ha a ti képviselőitek is, a királyok, hadvezérek s miniszterek példáját követve, csupa következetességből szinte nem azt teszik, a mit éppen tenniük kellene.

Hanem isten bizony azért ne szóljátok és ne szapuljátok ezeket a becsületes követeket; mert ha arról a szőlő dézmáról szóló szörnyű hosszadalmas és unalmas dictiókat s vitatkozásokat hallanátok, mellyekkel most az alsó házban a drága időt oly potya módra vesztegetitek, magatok is azt mondanátok, hogy ki kell kergetni még azon keveseket is, kik a teremben vannak.

És éppen a mi gondolatunkat találnád el a gemialis itélettel; mert mi azt hisszük: hogy a budai sánccsal ugyan igen haszontalan munkát tesznek, de inkább menne az egész követi kar in concreto oda kapálni, mint ilyen haláttal munkával tarlózson a megdöntött hűbéri viszonyok ugarföldén.

A minister elnök (pars pro toto) úgy is megízente, hogy rájuk nincs szükség, s ha dolgába akarnak avatkozni, a kezük közt lévő hét tárczát azonnal kopertában fogja a ház asztalára letenni.

És épen ez volt az első present, mit a képviselő ház ezen ülésben Kazinczi Gábor szájából kapott, ki a végett volt délelőtt megbízva, hogy a miniszterelnöknek a ház segélyét és támogatását ajánlja.

A másik present Deák Ferencz szájából került, s volt egy nagyszerű dictio, s mult diétai urbérteltől törvény ellen, specifice pedig a mellett, hogy a majorsági szellemek magok tartozának magokat földesuraiktól megváltani.

Az egészet úgy képzelték, mint egy lánczhidat, melly megvonatott jegyes karzatról — keresztül a nem jegyes karzatig.

A lánczszemek a feudalizmus üstjében öntettek, dézma, robot, ingredientialból földesuri hatósággal garnirozva. Az idő és nyelv megtámasztásai ellen a tulajdon szentségének szurokjával bemázolva. Az egészet pedig feltartá a szóló igen ismert saját műhelyéből került logikai szoros consequentiák roppant ereje. S rajta kényelmesen láttuk jární kelni — persze vám mentesen és ingyen forsponten cum longis pipaszáribus a hajdani dominus terrestriseket, kik épen azon gondolkoznak, hogy mi jét exequáltassák a volt jobbagynak méltán a kárpótlás házából, ökréből, búzájából és minden egyéb vagyonából ki nem telik.

A beszéd általában classikus volt. Benne rá ismerünk a minden megyék táblabírájára. És csak azt sajnáljuk, hogy mért nem a mult országgyűlésen mondotta ő akkori ministersége el mindezeket.

Akkor bizonyosan nagy hasznát vették volna a törvényhozók a 9-ik t. cikk készítésénél.

Hanem már most az avas büzt bizony még az annyira kedvelt logicanak fordóje sem mosta le róla egészen.

Egyébbárat a hatás megívolt, a követek éljeneztek és tapsoltak, s ennek zajában hallhatlaná lett a prüsszögés, melly az említettük penész szagra majd mindenkinek orrába ütött.

Deák Ferencz szava nagy befolyásu a házra, sőt az egész országra: s épen azért sajnáljuk, hogy azon nehézkes maradi-politicát kell ismételve hallanunk tőle, mint publicistától, melly politica nem sok babért nyujt neki, mint miniszternek.

Ő lehet azt hiszi, hogy most is úgy mint marczjus előtt, minden elvei többség számára születnek, s nem gondolja meg, hogy épen ezen elvek megbukása miatt cserélte föl követipaddal ministeri zsüllyeszékét.

És végül még egyet jegyzünk meg. Deák Ferencztől ma nem először hallottunk elkéssett szónoklatot. Pedig az ő szájából inkább szeretnénk a tárgyra, mint a tárgy után szót hallani. S minél nyomosabban támadja meg a ház határozatait, annál nagyobb szemrehányást gerjeszt maga iránt azért: hogy vagy mért nem szólt idejében, vagy minek szól ideje után?

No de hiába a magyar táblabíró, ki eddig quindenák szerint számította a replikázást, nem szokhatik egy hamar rövid perczekhez.

Cserző Bencke.

Pest september 23.

Emlékszik ön szerkesztő arra, hogy néhány héttel ezelőtt híre volt, hogy minket azaz pénzünket annyira szerető gőzhajótársaság gőzöseit lassan lassan mind kihúzza Magyarországból.

Erre nem tudom, fogadott vagy fogadatlan prókátor találtatott, ki ezen hírt körülbelől ilyen argumentumokkal megszólta.

A nevezett társaság innen húzza legnagyobb jövedelmét, következésképp így cselekedve saját haszna ellen cselekednék.

Továbbá Óbudán van neki nagyszerű hajógyára, mellynek felszerelésében több millió fekszik, ezt a társaság nem hagyhatja veszendőben, és mi megnyugodtunk, mert táblabíró nemzet vagyunk.

Azonban nézzük csak jelenleg a Dunát, itt, hol 7—8 bejáró hid van, s mindenkor úgy annyi gőzös és vagy 20—30 vontató hajó látható volt, most alig vesztünk egy két hajót észre, melly épen a legnagyobb szükségét pótolja.

Erre az említett prókátor azt fogja mondani: De nagy oktondi az ur, nem tudja, hogy az alsó Duna egészen el van zárva s a kereskedés általában pang.

És ebben volna is egy kis igazsága, csak hogy ezen okokból a gőzöseknek illy nagyban hiánya még nem magyarázható; mert az alsó Duna csak Eszéken alul van elzárva, eddig pedig járnak a gőzösek háborítlanul.

A kereskedés pang ugyan, de azért Bécsben és általában felfelé csak annyi ember, sőt néha több is jár, mint azelőtt.

De tegyük fel, prókátor úrnak mindenben igazsága van, már most kérem alásan, mért nem vesztegelnek ezen felesleges hajók Óbudán, hol más-
kor tényleg idejében szoktak lenni?!

Egy óbudai melnárral beszéltem, ki azt mondja, hogy a hajógyárban egyetlenegy hajó sincs.

Hol van tehát az a sok gőzös és az a sok vontató?!

Megmondom.

Bécsben nincs, mert az a bécsi nép újabb időkben átkozottan gyanakodó.

Elvitték biz azt mind Linzbe, a honnan 24 óra alatt akárhova vihető.

A felső ausztriai nép még most is felső ausztriai nép, ki politikai combinációkkal keveset gondolva, örül neki, ha a sok kapitány és egyéb legénység ott költi pénzét.

De annál többet gondolunk mi evvel.

Jellachich nem merne oly sebesen közelgati, hacsak Bécsből nem várna segítséget!

Nem, mintha táblabíráink nagy hajussuk, és az insurrectiónál megrozsdásosított kardjuktól félne, mert mi erre nézve egy más lehetőséget állítunk fel.

Nem lehet-e, hogy egy osztrák herczeg egy duplamarschal Posony és Győr között délutáni időben a Duna partjára érkezik és ugyanekkor vagy 12 gőzös 20—30 vontatóhajóval ott terem, s a hajók lefelé menvén, mielőtt még a netaláni futár Pestre érkeznek, az éjnek sötétében, mint a bűn érkezik, s a horvátoknak útát nyit.

S a budapesti lakos, ki néhány perczel előtte még azt álmodta, hogy a magyarok istene a sült galambot egyenszen az ő szájába röpíti, a nagy: „Zsivio Jellachich!“ zajra fel fog ébredni.

Szeméit dörzsölvén csak azt fogja észrevenni, hogy az elveszett egy Horvát (Lázár) helyébe legalább is 20 ezer druzsája van itt.

S valamint a vadon fiában Ingomár kérdezi Partheniától: „Hogy jó a szerelem!“ így fogják Budapestten kérdezni: „Hogy jött ide Jellachich?!

És a reactio Partheniakint fog felelni: „Ő jött, s itt van!“

És a táblabíró megtöltvén ausztriai trafikából jött dohánnal pipáját, csóválandja fejét, mondván: „ki hitte volna ezt!“

És a spiesburger csak későbbben megbánandó örömmel fog felkiáltani: „Habich's nicht immer g'sagt, er kommt!“

És a ministerium (annak katolikus része) keresztet vetvén magára, azt mondandja: „Mi mindent megtettünk, de hiába.“

Figyelmeztetjük egész komolysággal a ministeriumat ezen gőzhajói ügyre.

Tatár Manó.

Gyöngyvirágok.

— Itt van a Perlaszi győző! itt van Kis Ernő őrnagy. Jertek polgárok ma este az angol királynőhöz címzett vendéglő elibe megmutatni előismerését és tisztelő méltánylatát a közvéleménynek. Jertek és hozzatok fáklyákat, hogy világoknál mindenki láthassa és megtarthassa vonásait azon arcznak, melly vért izzadott édes hazánk szent ügye védelmében: hozzatok fáklyákat, hogy láthassa ő is a kebleinkből kitörő lelkesedés és őszinte tiszteletnek külső jeleit, hogy olvashassa ki vonásainkból a reményeket, mellyeket e főváros e hon népe az ő nevéhez — legközelebbi havakban kimutatott hazafias vitézsége által feljogosítva — köt, hadd lássa az örömet és sovárgást, mellyel őt mindenki ősmerni siet, és vegye az előismerést, a tiszteletet, és áldásokat, mint ideiglenes jutalmát tetteinek és teendőnek, mint biztosítékot és zálogot arról, hogy e hazá hű fiait iránt sem hálátlan, sem feledékeny lenni nem fog. — Jertek el polgárok!

— Azon napokban, midőn sorkatonáink szelleme hazafiuságának kitüntetésére Kossuthunk rövid kormánya alatt — első alkalmat nyert, a budai gránátosok — mint tudva van — legelső és legelhatározottabbak voltak a példaadásban, és se-regestül tudták honvédeink nemzeti lobogója alá. E dicső napok egyikén történt, hogy az utcákon hullámozó néptömeg négy tökéletesen fel-fegyverzett gránátost pillanta meg, kik közbe fogva — mint fogolyt — egy ötödik, de fegyvertelen és buskomoly képű társukat escortirozák. „Mit vétett e legény?” kérdé rögtön, az idegen szellemű tiszték ármányairól tudomással bíró éber nép, gyanítván, hogy a fogoly legény bizonyosan mint szökevény kísértetik. A vezető fegyveres gránátosok azonban hallgattak, s csak néha lehete a figyelmes nézőnek ajkai körül egy kis mosolyt észrevenni. „Mit vétett e legény?” kérde a hallgatás által ingerelt tömeg, inkább erősödve gyanujában; s fenyegető állást kezdve venni. „Nem vétett ez uraim semmit, s nem is fogoly ő — mondá végre bizalmas lassu hangon az örök egyike — hanem őrtanyán lévén, csak igyszökhetségünk mind ötön által, hogy édes hazánk szent zászlója alá irathassuk magunkat.“ Képzeltetni milly örömmel, milly éljenzéssel kísértetett ez öt férfiu a besorozó biztoshoz. — És mi feljegyezzük e tény, mint

egyikét azon számtalan lélekemelő epizódoknak, mellyek Magyarhon szabadságharcza alatt eddigelő is előfordultak.

— Ki a sánczokra! nézzetek ama napszámot, kitéglát hord, az Károlyi Györgyné, s az ott mellette ki gyöngéd kezekkel talicskát rak fel Battyáni Lajosné a két Zichy testvérpár gyermekeikkel; tekintésétek amazt, ki veréjtékkel kapálja fel a földet, az egy író és ezt ki néki vetkőzve és egy gazdag ur, kit cabriolettben láttok naponként járn. Vigyázz! ott jobbra áll két nő mily buzgósággal, mily kedvvel hordják a követ: nézzetek csak jól a nemes arczokra, a szelid vonásokra és megfogjátok ősmerni a két Liptai bárónt; és ott balra ama deli hölgyet, ki többet dolgoz mind sok férfi, az Sárosi Gyuláné, a szép és lelkes honleány. Bár merre néztek, szeméitek ősmernő arczokkal találkoznak, a munka vigan és serényen foly, egyik napszám a másikat látszik felülmulni akarni. Ámde nagy is a napibér! Egy egész nemzet elismerő meglegedése, egy egész hon áldása, s a felett a hazafiai, és leányi legfonságesebb kötelesség teljesítésének öntudata. Oh e nemzet, e hon nem veszhet el, de hameghal is e nemzet, ha elpusztul is e hon, a világtörténetének évilapjain feljegyezve lesz, miként Budapest hölgyei levették selyem ruháikat, férfiai nyugalomra tévők tollaikat és — sánczot ástak közösen, rang, születés és vagyon különbség nélkül a testvériség legmagasztosabb megtestesítésével, honjuk oltalmára, mellyet a gazság és ármány hálói körülfontak. Ha a Magyarok istenének létele nem mese, e felséges lelkesülésért megbocsátand választott népe többi hanyagságaért és hatalmas segélyét adandja szent ügyünk diadalát kivivhatni.

H I R D E T É S E K.

(1-3)

Nemzetőrségi egyenruhák,

mint: atillák, nadrágok, köpenyek és csákok készen — vagy egész századok számára a legrövidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók.

Szürke köpenyek egész századok számára **6—7** pengő forintjával készítettnek

Singer Ign. és társnál,
nagyhid-utca 9. sz. Haris-féle házban.

(2-2)

Az alólirt ajánlja magát t: cz: közönségnek, miszerint különbözőféle szépírások alapos tanításában jutányos áron magán órákat adni óhajt

Charente P. József.

Szállásán értekezhetni reggel 8 órától 10 ig a Halpiaczon 130. sz: 2-ik Emelet 10-től 12-ig pedig a forradalmi csarnokban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggel 6 órakor
„ **Eszékre** vasárnap, kedd és pénteken reggel 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság
főügyvivősege.

Magyar kö- zépp. vasút.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat	reggeli 6 óra 30 percz.
„ „	tehervonat délben 11 órakor
„ „	személyvonat délut. 1 1/2 óra.
Szolnokból Pestre.	Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.
„ „	Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.
„ „	Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.
Pestről Váczfélre	reggel 7 órakor.
„ „	délután 3 óra 30 percz.
Váczfélre Pest felé	reggel 8 óra 30 percz.
„ „	délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasút
igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.